

1. ACABADA LA FESTA PASQUAL, ÉS EL RETORN AL “TEMPS DE DURANT L’ANY”.

Diuenge passat, amb la festa de Pentecostès, s’ha acabat la gran festa pasqual i el Cicle de Pasqua (quaresma, Setmana santa, Triduum pasqual, Temps pasqual). Des de dilluns passat, hem retrobat el Temps durant l’any; el que vol significar el verd dels ornaments, tot i que per aquest diuenge de la Trinitat són blancs, igual que el diuenge del Corpus.

DUES FESTES asseguruen aquí com una transició:

- Diuenge proper, la FESTA DEL COS I DE LA SANG DE CRIST.
- Avui, la FESTA DE LA TRINITAT.

TRINITAT:

La paraula Trinitat, absent de la Bíblia, és una creació del discurs teològic. En la Bíblia, Déu es revela sota altres noms. Ell invita el seu poble a anomenar-lo "mon Pare" (Jr 3, 19-20). Jesús privilegia aquest nom fins el punt d'emprar la fórmula familiar: Abbà (Mc 14, 36). Ell mateix és reconegut per son Pare com el seu Fill únic molt estimat (Mt 3, 17; 17, 5). L'Esperit és la presència misteriosa de Déu entre els homes i de manera eminent amb Jesús, des del seu baptisme fins a la seva ascensió (Mt 3, 16). Quan Jesús parteix, envia el seu Esperit (Jn 16; Fets 2)., comença amb l'Esperit, el temps de l'Església. Després del temps de Déu Pare, després del de Déu Fill, comença, amb l'Església, el temps de l'Esperit. Déu Pare, Déu Fill, Déu Esperit, un sol Déu en tres persones: aquest és el misteri de la Trinitat. Cf. A. Marchedur. Les mots de la Bible, pag. 124

2... PER UNA ESSLÉSIA QUE CAMINA VERS EL PARE, PEL FILL, EN L'ESPERIT:

Unes lectures que ens revelen fins a quin punt els sacraments de la iniciació cristiana (Baptisme, Confirmació, eucaristia) ens fan entrar en la comunió del Pare, del fill i de l'Esperit Sant:

- Déu, del que la Saviesa – aquí personificada: *Jo era al seu costat com un manobre.* –es revela actuant en la seva creació (Primera lectura: Proverbis 8, 22-31)
 - I que ha creat l'home a l seva imatge i semblança, suscitant el meravellament del salmista: *¿ què és l'home perquè us en recordeu? Què és un mortal, perquè li doneu autoritat?* (Salm 8
 - Ha volgut desvetlar-nos el seu misteri en el seu Fill, i introduir-nos en la intimitat de la seva vida per Jesucrist, vingut en nostra carn, mort i ressuscitat, i en "l'Esperit de veritat" que ell ens envia (Evangeli: Joan, 16, 12-15).
 - Així, meravella de l'amor de Déu! Tenim part, per Jesucrist i en l'Esperit sant, *accés al món de la gràcia; així la nostra desgràcia, és convertida en esperança: l'esperança de tenir part*

en la vida de Déu, ja que l'amor de Déu ha estat vessat en els nostres cors per l'esperit Sant que ens ha estat donat (Segona lectura: Rm 5, 1-5).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA

Aprofundir aquest text: Proverbis 8,22-31

Tenim aquí UNA CONTEMPLACIÓ DE LA SAVIESA DE DÉU (que l'autor inspirat personifica) actuant en la creació. Aquesta contemplació pren la forma d'un poema en quatre estrofes:

1ª estrofa, v22-23: La Saviesa parlat de su mateix, evoca els seus orígens:

22 »El Senyor em posseïa al començament,
abans de les seves obres, des de sempre.

23 Em va formar a l'inici del temps,
des de l'origen, des del primer moment de la terra.

2ª estrofa, 24-26 : la Saviesa parla de l'obra de la creació de la que ella, al costat de Déu, com un mestra d'obra. Primer, sobre una forma negativa: quan els oceans no existien...

3ª estrofa: 27-29: la proposta continua, però aquesta vegada, en forma positiva:

27 Jo hi era quan desplegava la volta del cel i marcava un horitzó a l'oceà; **28** quan a dalt penjava els núvols i contenia les aigües abismals; **29** quan imposava un límit a la mar que les aigües no han de traspasar, i quan senyalava els fonaments de la terra.

4ª estrofa: v. 30-31: de bell nou, la Saviesa parla de si mateix per evocar la seva presència entre els fills dels homes.

Des dels orígens, la tradició cristiana hi ha reconegut UN PRIMER ACOSTAMENT DE DÉU REVELANT-SE EN EL SEU FILL: Al principi existia el Verb, la Paraula de Déu, escriu Joan al seu Pròleg... i el Verb era amb Déu... per ell tot ha estat fet, i res del que ha vingut a l'existència no hi ha vingut sense ell,, (Joan 1).

I al capítol 8, posa aquestes paraules als llavis de Jesús: abans que Abraham fos, jo som.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

EL LECTOR s'esforçarà

Primer, per mitjà d'una mirada sobre l'assemblea, de despertar l'atenció de tots, abans de proclamar: *Açò diu la Saviesa de Déu:*

-permetre a l'assemblea deixar-se endur per les QUATRES ONES successives d'aquesta contemplació:

1ª estrofa: *"De molt abans de començar les seves obres el Senyor m'infantà com a primícia de tot lo que ha fet. He estat configurada des de sempre, des del començament, abans que la terra existís.*

2ª estrofa: *No hi havia encara els oceans, no existien les fonts d'on brollen les aigües, i jo ja havia nascut. He nascut abans que les muntanyes, abans que fossin plantades les altures; encara no havia fet la terra ni els llacs, ni la massa terrosa dels continents; quan ell instal.lava la volta del cel, jo hi era,*

3ª esrofa: *quan traçava el cercle de l'horitzó sobre els oceans, quan fixava allà dalt el cobricel dels núvols, quan contenia les fonts de l'oceà, quan posava límits a la mar i l'aigua no desobeïx les seves ordes, quan construïa els fonaments de la terra, jo era al seu costat com un deixeble preferit,*

4ª estrofa: *feia cada dia les seves delícies, jugava contínuament a la seva presència, jugava per tota la terra, i compartia amb els homes les meves delícies.*

SALM

El salm 8 és una alabança al Déu que revela la seva Saviesa en la seva creació i que ha donat als homes, intendent d'aquesta creació *l'heu fet rei de les coses que heu creat*, conèixer-lo i d'invocar el seu Nom.

SEGONA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT *Rom 5,1-5*

Reaccionat contra una concepció mercantilista (donat-donant), de les relacions de l'home amb Déu, l'apòstol Pau celebra la iniciativa gratuïta de Déu envers nosaltres; iniciativa actuant en el PASSAT, el PRESENT i el FUTUR.

En el passat (en l'acte de fe inicial del ritu baptismal) *ara que ja som justs, com a creients que som (per la fe)*, ha posat en els nostres cors el seu amor i el seu Esperit. És aquest canvi fonamental al més profund del nostre ser que fa possible el que segueix.

En efecte, el temps present és el *de la pau amb Déu, gràcies a Jesucrist* que ens ha donat, per la fe, l'accés al món de la gràcia en el que esteim; però també el temps de l'esperança que ens permet confrontar-nos amb les dificultats i de perseverar a pesar d'elles. *Encara més: fins i tot enmig de les proves, trobam motiu de satisfacció, perquè sabem que les proves ens fan constants en el sofriment, la constància obté l'aprovació de Déu, l'aprovació de Déu dóna esperança.*

I som orientats vers el futur: tenir part en la glòria de Déu, en la seva vida benaurada.

El pensament de Pau es pot resumir així: Déu ja ens ha donat tant que esteim absolutament segurs de la victòria final. I el que Déu ens ha donat, és el seu amor, el seu Esperit, del que en feim experiència. Cal remarcar que, de tot el Nou Testament, aquest text és "aquell" que afirma més netament el lligam entre l'amor i l'Esperit. (nota de la traducció de la Bíblia en francès T.O.B).

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Per afavorir l'escolta i l'acolliment d'aquest text molt ric, el LECTOR s'esforçarà

- En la PRIMERA FRASE, de ben remarcar:
- L'adreça de l'apòstols: *Germans*
- La proclamació de la iniciativa primera de Déu amb nosaltres: *ara que ja som justs, com a creients que som, estam amb pau amb Déu, gràcies a Jesucrist, el nostre Senyor.* , també desenvolupada en quan les seves conseqüències: *És per ell que la fe ens ha donat entrada en aquesta gràcia que posseïm tan en ferm, i*
- L'actitud del creient davant d'una tal iniciativa: *és per ell que tenim la satisfacció d'esperar la glòria de Déu.*
- En la SEGONA FRASE, remarcar
- L'incís que, canviant de ritme, rellança el moviment: *Encara més: fins i tot ...*
- La progressió, dels que els eixos són remarcats pel joc de repeticions:
enmig de les proves, trobam motiu de satisfacció,

*perquè sabem que les proves ens fan constants en el sofriment,
la constància obté l'aprovació de Déu,
l'aprovació de Déu dona esperança,
i l'esperança no pot defraudar ningú,*

- La conclusió, que afirma la presència actuant en nosaltres de l'esperit de Déu: *després que Déu donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat en els nostres cors el seu amor.*

COMENTARI A L'EVANGELI

Un "discurs d'adéu" que anuncia un pas...

Els capítols 13 al 17 de l'evangeli segons sant Joan, als quals s'ha pres, com els diumenges 5, 6 i 7 de Pasqua, el text evangèlic d'aquesta festa de la Trinitat, pertanyen a un gènere literari particular: el "discurs d'adéu", que es troba tan a l'Antic Testament (així el discurs d'adéu de Moisès, a Dt. 33, 1-29), com al Nou (a més dels capítols 13 al 17 de S. Joan, els adéus de Pau als ancians de Milet als Fets dels Apòstols 20, 17-38).

Quan una persona... conscient d'haver arribat al final del seu camí humà, sent com s'acosta el final, convoca els seus íntims, explica A. Marchedour, i els transmet el que té de més estimat sota la forma d'un discurs d'exhortació fent un recorregut al passat i obrint-se al futur. Recorda el que Déu ha fet per ell i com voldria perpetuar la seva herència. De cop, ell dona sentit a la seva mort propera. El més sovint és que, aquest testament és transmès durant un menjar que, de fet, rep una solemnitat particular, amb gestos simbòlics destinats a tocar la imaginació i a permetre al qui està a punt de morir sobreviure en la memòria dels fidels (...) aquesta part és l'original de Joan, aquella per a la qual no n'existeix cap de paral·lel als sinòptics (L'Évangile de Jean, 177).

... del temps de Jesús...

Jo me'n vaig al qui m'ha enviat acaba de declarar Jesús als seus deixebles, el cor dels quals està ple de tristesa (v. 5-6).

Per tant aquesta partida anunciada serà un bé, no solament per a Jesús, sinó pels seus deixebles: *és pel vostre interès que jo me'n vagi!*. Perquè aquesta partida condicionarà l'enviament del DEFENSOR: *si jo no me'n vaig, el Defensor no vindrà a vosaltres; però si me'n vaig, jo us l'enviaré* (v. 7).

I Jesús els ha anunciat que aquest Defensor (Paràclit), l'esperit de la veritat, continuarà la seva obra en aquest món, assegurarà l'Església que està en la veritat, ell li permetrà fer front a les forces hostils o a la indiferència (v. 8-11).

.... al temps de l'Esperit:

En tres expressions, Jesús precisa aquí, en aquests versets 12-15, el paper d'aquest Esperit que ell enviarà des del Pare.

Aquest Esperit els *guiarà vers la veritat sencera*. La seva vinguda, il·luminant el passat de Jesús, permetrà a la comunitat dels seus deixebles penetrar sempre més envant en una

intel·ligència pràctica de les seves paraules i dels seus actes. Més encara, ella els concedirà estar en comunió en el present de Jesús, el Fill glorificat en Déu i comunicant-se com a tal als seus. Així, docs, no es tracta d'alguna cosa intel·lectual, sinó d'una entrada existencial en la dinàmica pasqual. Aquest Esperit *dirà tot allò que sentirà dir*. No donarà als deixebles una nova revelació, sinó aprofundir pels creients el sentit de la Creu de Crist. Explica X. Léon-Dufour: *Per guiar vers la veritat, l'Esperit "parlarà" o "expressarà" el que sent del Fill... Si el parlar de Jesús s'ha aturat, el seu "parlar", que equival a "revelar", continuarà a fer-se sentir per la mediació de l'Esperit. El parlar de l'Esperit no ve, en efecte, de la seva pròpia autoritat, exactament com Jesús no parlava pel seu propi compte; l'Esperit escoltarà de Jesús com Jesús escoltava el Pare (8, 26). El seu parlar no fer les orelles com ho feien les paraules de Jesús, sinó que arriba al cor. El Fill perllongarà la seva revelació baix una manera diferent, "espiritual"... L'esperit serà doncs l'expressió del mateix Jesús (o.c. pàg. 233-234).*

- *Tot allò que és del Pare és meu; per això dic que tot allò que us anunciarà ho rep d'allò que és meu.* La conclusió d'aquest fragment presenta una tonalitat particularment trinitària: L'Esperit de veritat "prendrà" el que el Fill ha aportat, i que ve del Pare, per a fer-nos-lo conèixer. Però és en el Fill, interpretat per l'Esperit, que el misteri de Déu es descobreix, es revela.